

“Omdat voor de haas en het konijn de staat van instandhouding in het geding is, is de Minister voor Natuur en Stikstof voornemens voor het komend seizoen (2022/2023) de jacht op de haas niet te openen in de provincies die voor de haas een dalende populatietrend tonen, namelijk Groningen, Limburg en Utrecht. De Minister is voornemens de jacht op het konijn in alle provincies niet te openen voor het komend jachtseizoen omdat de populatie van het konijn landelijk een sterk dalende trend vertoont. Voor het niet openen van de jacht is een wijziging van de Regeling natuurbescherming, en beleidsneutrale voortzetting onder de Omgevingswet (die 1 januari 2023 in werking treedt), noodzakelijk. Het ontwerp van deze wijzigingsregeling wordt hierbij gepubliceerd voor.”

Bij deze de zienswijze van WBE Savelsbos.

Om de bovenstaande vraag te beantwoorden zou de vraag moeten worden opgedeeld in meerdere deelvragen die wij als WBE zo zorgvuldig mogelijk zouden willen toelichten:

- Empirische data
- Flora
- Fauna
- Landbouw
- Geografie
- Schade

Empirische data

De data die nu ten grondslag liggen zijn gebaseerd op een zeer dunne onderbouwing die door vrijwillige vogeltellers als bijvangst wordt geregistreerd. Wij als WBE hebben met veel van deze vrijwilligers contact en weten ook dat deze vrijwilligers niet altijd over de juiste middelen en kennis beschikken over een bepaald gebied om hiervoor een correct beeld te schetsen van het haas en konijn. Zij zijn ook daar voor een andere reden en dat is de vogelstand in de gaten te houden.

Wij als leden van WBE Savelsbos (plus minus 125 leden) zijn dagelijks in de jachtvelden terug te vinden. Hierdoor kunnen onze leden over een langere periode (jaren) en diverse momenten van de dag (ochtend, middag en avond) met enige zekerheid vast stellen wat er aan faunabewegingen plaats vinden binnen het jachtveld.

Het zou zonde zijn als de kennis van de jager niet gebruikt zou worden omtrent de beslissing of jacht op haas en konijn te openen of niet.

Flora

Het biotoop waar de haas en konijn jarenlang hebben bewogen, is sterk onderhevig aan verandering. Diverse leden van WBE Savelsbos en dan met name de oudere leden die al 30 + jaren jagen hebben in die tijd het landschap ook sterk zien veranderen.

Struwelen tussen akkers verdwenen en van kleine landschapstuinen met diverse gewassen ging men naar grote akkers voor massaproductie met één enkel gewas.

Dit was voor de haas en het konijn al een grote verandering. De dieren hebben zich moeten leren aanpassen en hun biotoop verruimen. De trend die dan ook nu zichtbaar is dat hazen minder overdag zichtbaar zijn op de vaak kale grote vlaktes en zich meer gaan ophouden in de bossen. Deze hazen treden dan ook vaker uit bij het zogenaamde laatste en eerste licht. Hierdoor is de Haas ook meer een nachtdier geworden en zien we hem met name tijdens de late en vroege uurtjes in de velden. Bij de konijnen speelt dit zeer zeker ook mee, echter spelen hier ook diverse ziekten mee.

Fauna

De haas heeft zich in de jaren dus aangepast aan het biotoop. Echter een Haas staat nou eenmaal onder aan de voedselketen.

Er zijn diverse predatoren die de Haas als prooi hebben. Deze predatoren zijn dikwijls ook nog beschermd door wetgeving; hierbij te denken aan de reiger, ooievaar, dassen, marterachtigen en de enkele roofvogels/uilen. Daarnaast hebben we dan ook nog de kraaiachtigen en vossen. Deze zijn niet beschermd door wetgeving en zo kan er geprobeerd worden een balans te creëren in het jachtveld. Doordat deze in zeer grote getallen aanwezig zijn in de jachtvelden, heeft een jonge haas die geboren is in zijn zogenaamde "leger" weinig kans van overleven.

Daarnaast worden er diverse pogingen gedaan door jagers en vrijwilligers om de hazen te redden alvorens de landbouwsector het gras gaat maaien. De locaties worden gemarkeerd zodat deze niet worden dood gemaaid.

Bij konijnen speelt de rol van predatie ook zoals bij de haas; echter speelt bij konijnen ook de ziektes een belangrijke rol. Uit verleden kunnen we concluderen dat deze ziektes desastreuze gevolgen kunnen hebben voor een populatie, echter met de tijd herstelt dit weer.

Landbouw

In voorgaande alinea's wordt het al even benoemd: de landbouw heeft natuurlijk ook een grote invloed op de stand van de haas en het konijn. Door de enorme opschaling van de landbouw zijn belangrijke landschapselementen zoals struwelen, slootranden enz. verdwenen. Hierdoor is dus een verarming van het biotoop.

Het gebruik van sproeistoffen is al gereduceerd en doet al enigszins resultaten laten zien van minder sterfte bij hazen en konijnen die getroffen worden door deze sproeistoffen.

Bij het oogsten van hooi dient er gemaaid te worden; de tractoren worden enkel en alleen maar groter, sneller en worden voorzien van steeds grotere maaiers. Het wild dat gebruikt maakt van deze akkers, heeft zonder ingrijpen van de jagers van het desbetreffende veld geen kans van overleven.

Geografie

Wat natuurlijk ook van invloed is en dit geldt voor alle provincies die aan landsgrenzen vastzitten: de haas en het konijn kennen geen grenzen. Dus om voor een gehele provincie de jacht op deze twee soorten stop te zetten kan grote gevolgen hebben voor het gebied. Laat het wel of niet bejagen over aan de plaatselijke en deskundige jager/WBE.

Schade

Door de jacht te verbieden op konijn en haas, dient men wel rekening te houden met schade die kan ontstaan in gebieden waar wel haas en konijn in grote getallen voor komen. Te denken aan landbouwschade, verzakkingen of het verzwakken van dijken als er veel konijnen zitten.

Onze conclusie is dan ook voordat er zo een besluit kan worden genomen, dient over veel zaken te worden nagedacht. Zoals de beslissing nu wordt gebracht, komt dit niet over als over een nacht ijs gaan.

Deze bovenstaande zaken hebben natuurlijk allemaal invloed op de stand van haas en konijn, maar er zijn veel meer wildsoorten die zouden profiteren als naar bovenstaande opmerkingen goed zou worden geluisterd. Een voorbeeld hierin zouden de zogenaamde weidevogels (gruto, Kievit enz.) kunnen zijn.

Doorzetten van een verbod op haas en konijn betekent:

- Miskening van de inzet en de bereikte resultaten van de jagers tot nu toe
- Stroperij krijgt nog meer vrij spel

- Jagers gaan afhaken en nemen niet meer deel aan de realisatie FBP, nemen niet meer de taken voor beheer en schadebestrijding op zich. Dit heeft gevolgen voor afschot wilde zwijnen en de Afrikaanse Varkenspest (AVP), geen biotoopverbeterende maatregelen, geen akkerrandenbeheer, geen schadebestrijding, geen telgegevens meer.
- Toezicht en signaleerfunctie in buitengebied neemt af
- Een verdere toename van predatoren zoals vos en kraai
- Geen goede duurzame instandhouding van de soorten dus
Aantal hazen en konijnen zal juist dalen

Kortom:

1. laat de jacht voor haas en konijn open
2. laat de verantwoordelijkheid van de jacht op haas en konijn bij de jagers/WBE liggen
3. betrek de WBE's bij het aanleveren van juiste data
4. investeer in biotoopverbeterende maatregelen
5. stel extra toezicht aan voor het buitengebied
6. zorg voor meer rust in de buitengebieden voor onze diersoorten